

Pokuta je splatná do 30 dnů ode dne právní moci rozhodnutí (příkazu) o jejím uložení na účet číslo 30015-5157998/6000, k. s. 0558, v. s. 4200001538, PPF banka, a.s., Evropská 2690/17, Praha 6.

Odůvodnění:

MHMP OPP zjistil při výkonu svěřených pravomocí dne 10. 10. 2018, že na nemovitosti parcela [REDAKCE] k. ú. Újezd u Průhoníc, [REDAKCE] Praha 4, je realizována novostavba bytového domu.

Z výpisů LV Katastru nemovitostí MIIMP OPP zjistil, že dotčená nemovitost je ve [REDAKCE]

Z rozhodnutí Městské části Praha 11, Úřadu městské části, odboru výstavby, sp. zn. [REDAKCE]

Dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona, má-li se provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy je stavebník, již od doby přípravy stavby, povinen tento záměr oznámit Archeologickému ústavu a umožnit jemu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Je-li stavebníkem právnická osoba nebo fyzická osoba, při jejímž podnikání vznikla nutnost záchranného archeologického výzkumu, hradí náklady záchranného archeologického výzkumu tento stavebník; jinak hradí náklady organizace provádějící archeologický výzkum. Obdobně se postupuje, má-li se na takovém území provádět jiná činnost, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů. Nesplnění uvedené zákonné povinnosti fyzickou osobou naplňuje znaky skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona, za které lze uložit pokutu až do výše 4 000 000 Kč. K postihu přestupků podle ustanovení § 39 odst. 2 památkového zákona je příslušný krajský úřad. Zvýšená míra veřejného zájmu na ochraně archeologického dědictví a jeho zachování je vyjádřena vyšší horní hranicí zákonné sazby, která činí 4 000 000 Kč. Dolní hranice sazby stanovena není.

Přípisem ze dne 11. 2. 2019 MHMP OPP požádal Archeologický ústav Akademie věd ČR, Praha, v.v.i., se sídlem Letenská 4, 118 01 Praha 1, o sdělení zda, ve vztahu k dotčené nemovitosti, byla splněna povinnost oznámit Archeologickému ústavu AV ČR záměr provádět stavební činnost na území s archeologickými nálezy a jak cenná je dotčená lokalita z archeologického hlediska a jak vysokou újmu veřejného zájmu znamená případné nesplnění povinnosti stavebníka podle § 22 odst. 2 památkového zákona.

Archeologický ústav AV ČR, Praha, v.v.i. ve vyjádření ze dne 14. 2. 2019 sdělil, že v případě stavební činnosti na parcele [REDAKCE] k. ú. Újezd u Průhoníc, [REDAKCE] Praha 4, nebylo Archeologickému ústavu AV ČR, Praha, v. v. i. doručeno žádné oznámení o stavební činnosti

či jiném záměru na výše zmíněné lokalitě. Dále uvedl, že „v katastrálním území Újezd u Průhonice byly v minulosti zjištěny archeologické nálezy datované do období neolitu. Považujeme za nepochybné, že se jedná o území s archeologickými nálezy ve smyslu § 22 odst. 2 památkového zákona. Veškerým stavebním či jiným destruktivním zásahům do území s archeologickými nálezy měl předcházet záchranný archeologický výzkum.“

Přestupek, který spáchal obviněný, posuzuje MHMP OPP pouze z hlediska památkové péče, a sice z hlediska dodržení předpisů účinných na úseku státní památkové péče, MHMP OPP posuzuje míru porušení památkového zákona. Zájem státní památkové péče jakožto zájem veřejný je v daném případě vyjádřen v památkovém zákoně a v Úmluvě o ochraně archeologického dědictví Evropy. Chráněným veřejným zájmem je zcela nepochybně ochrana kulturního dědictví.

Smyslem záchranného archeologického výzkumu, tak jak jej upravuje ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona, je nutnost zachránit a zdokumentovat archeologické nálezy jako jedinečný a nenahraditelný pramen poznání života člověka od počátků jeho existence. Základním účelem oznamovací povinnosti dle § 22 odst. 2 památkového zákona je, aby bylo popř. umožněno provést záchranný archeologický výzkum.

Ochranu archeologického kulturního dědictví na území České republiky dále upravuje Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (revidovaná; Sbírka mezinárodních smluv č. 99/2000). Úmluva o ochraně archeologického dědictví Evropy (dále Úmluva) pro Českou republiku vstoupila v platnost dne 23. září 2000. Cílem této Úmluvy (revidované) je ochraňovat archeologické dědictví jako zdroj evropské kolektivní paměti a jako nástroj historického a vědeckého studia. Za tímto účelem se za součásti archeologického dědictví považují veškeré pozůstatky a objekty a jakékoli jiné stopy po lidstvu z minulých období, jejichž uchování a studium umožňuje vysledovat vývoj historie lidstva a jeho vztah k přirozenému prostředí, o nichž jsou hlavními zdroji informací vykopávky nebo objevy a další metody výzkumu lidstva.

Přistoupením k Úmluvě se Česká republika zavázala uplatňovat procedury k povolování vykopávek a dalších archeologických činností a k doзору nad nimi tak, aby bylo zajištěno, že archeologické vykopávky a průzkumy budou prováděny vědeckým způsobem a za předpokladu, že kdykoli to bude možné, budou se používat nedestruktivní průzkumné metody.

Ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona má Archeologickému ústavu zabezpečit, aby byl včas informován o zamýšlených zemních a stavebních pracích, aby mohl v časovém předstihu (před zahájením stavebních prací) uplatnit požadavky na záchranu a vědeckou dokumentaci případných archeologických nálezů na území s archeologickými nálezy. Jde při tom o nutnost zachránit a zdokumentovat formou předstihových záchranných výzkumů archeologické nálezy jako jedinečný a nenahraditelný pramen pro poznání života člověka od počátku jeho existence. Tím, že odpovědný subjekt nesplnil svoji zákonem uloženou povinnost, znemožnil Archeologickému ústavu předejít provedením záchranného archeologického výzkumu ohrožení archeologického dědictví ve smyslu Úmluvy.

Přestupkem je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem, nejde-li o trestný čin (§ 5 ZOP).

Neoznámení zahájení stavební činnosti na území s archeologickými nálezy je za přestupek označeno v ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona.

Formální znak předmětného přestupku je tedy v daném případě dán. Taktéž znaky stanovené památkovým zákonem jsou naplněny, nejde ani o trestný čin. Předmětný přestupek kvalifikoval MHMP OPP jako čin protiprávní, neboť neshledal žádnou okolnost, která by protiprávnost vylučovala. MHMP OPP shledal, že v případě projednávaného přestupku je dán i materiální znak, a sice jejich společenská škodlivost (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 9. 8. 2012, č. j. 9 As 34/2012 - 28, dostupný na www.nssoud.cz, kde NSS vyslovil, že cit.: „*již stanovením formálních znaků určité skutkové podstaty zákon předpokládá, že při jejich naplnění v běžně se vyskytujících případech bude stupeň společenské nebezpečnosti zpravidla vyšší než nepatrný.*“). Čin, kterého se odpovědný subjekt dopustil (nesplnění oznamovací povinnosti dle § 22 odst. 2 památkového zákona) je přestupkem.

Oznamovací povinnost § 22 odst. 2 památkového zákona zavazuje obviněného přímo ze zákona, jejím účelem a smyslem je nutnost zachránit a zdokumentovat archeologické nálezy jako jedinečný a nenahraditelný pramen poznání života člověka od počátků jeho existence. Ve vztahu k oznamovací povinnosti se tak zcela uplatňuje zásada *ignorantia legis non excusat* (tj. neznalost zákona neomlouvá), neboť se předpokládá možnost každého subjektu dozvědět se o svých zákonných povinnostech ze zveřejněných právních norem (tj. z právních předpisů publikovaných ve Sbírce zákonů České republiky).

MHMP OPP uvádí, že ve věci „Novostavby rodinného domu s jednou bytovou jednotkou a garáží“ na pozemku parc. [REDAKCE] k. ú. Újezd Průhonice“, vydal příslušný stavební úřad rozhodnutí, v němž na předmětnou povinnost navíc stavebníky upozornil, když uvedl: *Dle sdělení Magistrátu hl. m. Prahy odboru památkové péče je záměr zamýšlen na území s archeologickými nálezy, stavebník má tedy již od dob přípravy stavby oznamovací povinnost dle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, vůči Archeologickému ústavu. Stavebník je povinen umožnit archeologickému ústavu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum.*

Ze shora uvedeného lze dovodit, že odpovědný subjekt si své povinnosti musel být vědom a měl/musel za situace, kdy porušil zákonnou povinnost, důvodně předpokládat, že porušení zákonné povinnosti s sebou nese odpovědnost za takové porušení (delikt ní odpovědnost).

Z vyjádření Archeologického ústavu AV vyplývá, že oznámení ve smyslu uvedeného zákonného ustanovení vůči AV obviněný neučinil.

Ze shora uvedeného je zřejmé, že to byl odpovědný subjekt, jako stavebník (jeden ze stavebníků), komu svědčila oznamovací povinnost dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona a že tuto povinnost nesplnil.

Oznamovací povinnost musí být splněna před zahálením stavební či jiné činnosti, kterou by mohlo být ohroženo provádění archeologických výzkumů.

Porušením zákonné povinnosti uložené mu ustanovení v § 22 odst. 2 památkového zákona došlo ze strany odpovědného subjektu k naplnění skutkové podstaty přestupku podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona, a to z vědomé nedbalosti, kdy stupeň

závažnosti projednávaného přestupku hodnotí MHMP OPP v tomto konkrétním případě jako nižší až střední.

Pokud povinný subjekt (zde odpovědný subjekt) nesplní oznamovací povinnost dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona, poruší tím památkový zákon, dopustí se protiprávního jednání a spáchá přestupek dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona. MHMP OPP je povinen přestupek projednat a při naplnění materiální a formální stránky přestupku uložit správní trest. MHMP OPP zkoumal, zda v daném případě jsou naplněny obligatorní znaky skutkové podstaty přestupku, kterými jsou: jednání, následek, příčinná souvislost mezi nimi. Provedení stavební činnosti na území s archeologickými nálezy musí předcházet oznamovací povinnost dle ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona, nesplnění této povinnosti znamená porušení právní povinnosti a vyvolání, resp. způsobení protiprávního stavu. MHMP OPP konstatuje, že v daném případě jsou dány všechny shora uvedené obligatorní znaky skutkové podstaty přestupku dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona, odpovědný subjekt se dopustil protiprávního jednání, v jehož důsledku nastal památkovým zákonem předpokládaný škodlivý následek.

MHMP OPP při určení druhu správního trestu a jeho výměry přihlížel v souladu s ustanovením § 37 a § 38 ZOP ke všem relevantním kritériím (uvedeným demonstrativním výčtem): k povaze a závažnosti přestupku, k přitěžujícím a polehčujícím okolnostem (§ 39 a § 40 ZOP), k významu a hodnotám dané nemovitosti a k rozsahu způsobené škody

NSS v rozsudku č. j. 7 As 71/2010 – 97 ze dne 30. 9. 2010, publ. pod č. 2209/2011 Sb. NSS uvedl, že cit.: *„mezi hlediska individualizace trestu v dané věci patří zejména závažnost správního deliktu, význam chráněného zájmu, který byl správním deliktem dotčen, způsob spáchání správního deliktu, jeho následky a okolnosti, za nichž byl spáchán.“*

MHMP OPP hodnotil závažnost protiprávního jednání odpovědného subjektu, včetně důsledku, resp. následku tohoto jednání. Předmětná lokalita je územím s archeologickými nálezy. V k. ú. Újezd u Průhonice byly v minulosti zjištěny archeologické nálezy datované do období neolitu. Veškerým stavebním či jiným destruktivním zásahům do daného území měl předcházet záchranný archeologický výzkum.

Stavební činnost na dotčené nemovitosti spočívá v realizaci novostavby rodinného domu nepravidelného tvaru s maximálními rozměry 27,64 x 14,9 m se zahřebeným bazénem (6 x 3,5 x 1,55 m) a garáží, včetně přípojky inženýrských sítí, dešťové kanalizace se vsakovacím tělesem. Dům byl založen na základových pasech o šířce 0,6 m a hloubce minimálně 0,8 m. Uvedeným zásahům do daného pozemku na území s archeologickými nálezy nepředcházela záchranný archeologický výzkum.

Podle ustanovení § 15 ZOP postačí zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Nedbalost vědomá je taková forma zavinění, kdy pachatel věděl, že může způsobem uvedeným v zákoně porušit nebo ohrozit chráněný zájem, ale bez přiměřených důvodů spoléhal, že takové porušení nebo ohrožení nezpůsobí. Pachatel tudíž nechce újmu způsobit, ale vědomě ji riskuje. Jde tedy o vědomou neopatrnost. Další formou

zavinění z nedbalosti je nedbalost nevědomá, o které lze hovořit v případě, že pachatel nevěděl, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Na rozdíl od vědomé nedbalosti v tomto případě se pachatel domníval, že svým jednáním chráněný zájem neohrozí (při vědomé nedbalosti jen doufal, že ho neohrozí). Od subjektivně nezaviněného činu se tzv. nevědomá nedbalost liší tím, že pachatel neměl znalosti, které od člověka v jeho pozici jsou očekávány a které měl možnost získat. MHMP OPP uvádí, že odpovědný subjekt spáchal předmětný přestupek z vědomé nedbalosti (viz shora), kdy stupeň závažnosti spáchaného přestupku správní orgán hodnotí jako nižší až střední.

MHMP OPP se zabýval i otázkou zachování lhůty pro projednání přestupku ve smyslu § ustanovení 30 odst. 1 písm. b) ZOP. Předmětný přestupek byl spáchán nejdříve po datu 7. 7. 2018. Podle § 30 písm. b) ZOP činí promlčecí doba 3 roky, neboť dle ustanovení § 39 odst. 5 písm. b) památkového zákona lze uložit správní trest – pokutu s horní hranicí 4 000 000 Kč. MHMP OPP konstatuje, že lhůta pro uložení pokuty byla zachována.

MHMP OPP pro informaci uvádí, že podle ustanovení § 31 odst. 1 ZOP promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po spáchání přestupku. Běh promlčecí lhůty se však podle ustanovení § 32 odst. 2 ZOP přerušuje oznámením o zahájení řízení o přestupku, vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným nebo vydáním rozhodnutí o schválení dohody o narovnání, přičemž přerušením promlčecí doby počíná promlčecí doba nová. Pokud byla promlčecí doba přerušena, odpovědnost za přestupek zaniká nejpozději 5 let od jeho spáchání (§ 32 odst. 3 ZOP).

Při úvahách o stanovení výše pokuty MHMP OPP přihlédl k okolnosti polehčující, že v případě odpovědného subjektu se jedná o první případ porušení právních předpisů na úseku státní památkové péče v působnosti MHMP OPP. Uvedenou polehčující okolnost MHMP OPP zhodnotil jako okolnost, která měla vliv na snížení ukládané pokuty. Přitěžující okolnosti MHMP OPP žádné neshledal.

MHMP OPP konstatuje, že v daném případě odpovědný subjekt porušil zákonnou povinnost na úseku státní památkové péče, neboť nesplnil oznamovací povinnost stanovenou v ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona. MHMP OPP je povinen přestupek projednat a při naplnění materiální a formální stránky přestupku je oprávněn uložit správní trest.

Vzhledem ke všem výše zmíněným úvahám má MHMP OPP za to, že pokuta stanovená při samé dolní hranici zákonného rozpětí bude působit zejména preventivně a výchovně s ohledem na další chování odpovědného subjektu a splní tak zejména svůj účel.

S ohledem na meze správního uvážení a s ohledem na všechny relevantní skutečnosti, s přihlédnutím k závažnosti přestupku a jeho následkům, pak MHMP OPP stanovil výši pokuty při samé dolní hranici zákonného rozpětí, avšak tak, aby uložená sankce působila zejména preventivně.

MHMP OPP uvádí že, se při úvahách o výši pokuty zabýval otázkou případnosti likvidační pokuty v souladu s ustálenou judikaturou. Z judikatury Ústavního soudu (např. Pl. ÚS 3/02,

Pl. ÚS 38/02, I. ÚS 426/0) a Nejvyššího správního soudu (usnesení rozšířeného senátu sp. zn. 1 As 9/2008, ze dne 20. 4. 2010, rozhodnutí sp. zn. 2 As 60/2010, ze dne 11. 8. 2010) vyplývá požadavek, aby správní orgán přihlížel k majetkovým poměrům účastníka řízení do té míry, aby výsledná pokuta byla sice citelným zásahem do majetkové sféry účastníka řízení, nikoliv však zásahem vzhledem ke svému účelu nepřiměřeným, který má likvidační účinky. Správní orgán ukládající pokutu za správní delikt je povinen přihlídnout k osobním a majetkovým poměrům pachatele tehdy, pokud je podle osoby pachatele a výše pokuty, kterou lze uložit, zřejmé, že by pokuta mohla mít likvidační charakter. Při zjišťování osobních a majetkových poměrů má správní orgán vycházet z informací, které vyplynuly v průběhu řízení, či které byly poskytnuty účastníkem řízení. Pokud se správnímu orgánu takových podkladů nedostává, výši pokuty stanoví odhadem. Nejvyšší správní soud ve shora uvedeném usnesení rozšířeného senátu uvedl, že nutnost přihlížet k osobním a majetkovým poměrům neznamená, že by pokuta měla ztratit cokoli z své účinnosti. Aby pokuta naplnila svůj účel z hlediska individuální i generální prevence, musí být citelným zásahem do majetkové sféry pachatele. Z ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona vyplývá, že MHMP OPP je oprávněn uložit pokutu za tento přestupek (porušení ustanovení § 22 odst. 2 památkového zákona) až do výše 4 000 000 Kč. MHMP OPP stanovil tedy v tomto konkrétním případě výši pokuty odhadem při současném použití informací z veřejně přístupných rejstříků. Pokuta takto určená činí 0,25 % zákonné sazby. MHMP OPP dodává, že z výpisu z katastru nemovitostí MHMP OPP zjistil,

[REDAKCE]
[REDAKCE] MHMP OPP má za to, že uložená pokuta není v daném případě likvidační.

MHMP OPP je při rozhodování o přestupku vázán základními zásadami, které jsou vyjádřeny zejména v § 2 až § 8 správního řádu. V této souvislosti musí MHMP OPP zdůraznit, že je povinen v souladu s tzv. zásadou legitimního očekávání přihlížet i k tomu, jak postupoval ve skutkově shodných nebo obdobných případech, a to z toho důvodu, aby nevznikaly nedůvodné rozdíly, neboť v souladu s ustálenou judikaturou Nejvyššího správního soudu je správní orgán vázán svou rozhodovací praxí, která je základním předpokladem předvídatelnosti činnosti a postupů správního orgánu a jeho rozhodování.

MHMP OPP postupoval v souladu s ustanovením § 90 ZOP a § 150 správního řádu a za spáchaný přestupek uložil odpovědnému subjektu správní trest pokuty formou příkazu, jehož vydání je prvním úkonem v řízení. Pro daný postup byly naplněny zákonné předpoklady, neboť řízení dle ustanovení § 39 odst. 2 písm. f) památkového zákona je řízením z moci úřední a skutkové zjištění ve věci má MHMP OPP za dostatečné. Protože je vydání tohoto příkazu prvním úkonem v řízení, neuložil MHMP OPP odpovědnému subjektu povinnost nahradit náklady řízení (§ 150 odst. 4 správního řádu).

Vzhledem k výše uvedenému rozhodl MHMP OPP jak je uvedeno výše.

Poučení:

Proti tomuto příkazu lze podat odpor, a to do 8 dnů ode dne jeho oznámení k Magistrátu hlavního města Prahy, odboru památkové péče.

Lhůta pro podání odporu počíná běžet podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu dnem následujícím po dni, kdy byl odpor doručen.

Doručení písemnosti upravují ustanovení § 23 a § 24 správního řádu, která stanoví, že nebyl-li adresát tohoto příkazu zastižen, příkaz se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložený příkaz ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byl příkaz k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraven, nevyzvedne, považuje se příkaz podle ustanovení § 24 odst. 1 správního řádu za doručený posledním dnem této lhůty (od tohoto dne běží v daném případě lhůta pro podání odporu).

Podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Zpětvzetí odporu není podle ustanovení § 150 odst. 3 správního řádu přípustné. Příkaz, proti kterému nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím.

Mgr. Jiří Skalický
ředitel odboru

podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

Doručuje se doporučeně do vlastních rukou:

